

Asker kommune

post@asker.kommune.no

Deres ref.:

Planstrategien med planprogram: 2024/1574

Kommuneplanens samfunnsdel: 2224/2277

Kommuneplanens arealdel: 2224/2278

Oslo, 30. august 2024

Dette brevet sendes på vegne av Akershus og Oslo Orienteringskrets, Asker Elveforum, BirdLife Oslo og Akershus, DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Nesodden Kajakklubb, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus og Oslofjordens Friluftsråd.

Uttalelse til Planstrategi, planprogram og revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, Asker kommune

1. Innledning

Nasjonale forpliktelser gjør at vi ikke kan bruke arealer på samme måte som før. Gjennom naturavtalen fra Montreal, har Norge forpliktet seg til å jobbe mot 23 mål som beskriver hvordan vi skal komme oss ut av naturkrisen og få mer natur innen 2030. For å få til dette må norske kommuner ha en bærekraftig arealforvaltning som ivaretar vern av naturområder og bevaring av biologisk mangfold, samtidig som de tar hensyn til klimaendringer og reduserer utslipp av klimagasser.

2. Kunnskapsgrunnlag

Bruk kommuneplanen til helhetlig planlegging. Kommuneplanen er plannivået der kommunen kan få et overblikk som gjør helhetlig planlegging mulig. Helhetlige vurderinger og oversikt over totalbildet ivaretas ikke i reguleringsprosesser. Ved å bruke reguleringsplannivå til dette vil

kommunen ikke kunne gjøre en helhetlig vurdering for kommunen, og det vil bli en bit for bit-nedbygging av arealene.

Vi synes det er bra at det legges opp til en revisjon av arealdelen (om enn forenklet) for å gi anledning til temadrøftinger, nødvendige utredninger og oppdateringer etter nye nasjonale og regionale føringer samt nye lovkrav.

Friluftsliv er knapt nevnt i høringsforslaget. Kommunen bør derfor inkludere avsnitt med egne overskrifter om Natur og friluftsliv under *Hvilke utfordringer står Asker ovenfor?* (s. og under *Hvilke tema må vi utrede?* (s. 21).

Vi ber kommunen se nærmere på følgende:

- **Grønnstruktur og grønne traseer**
Vi ber kommunen utføre en gjennomgang av og mulig utvide grønnstruktur og hensynssoner spesielt for bevaring av naturmiljø og for friluftsliv, for å sikre sammenhengende blågrønne strukturer, grønne korridorer, smug og smett og turveier gjennom byggesonen i all planlegging.
- **Naturmangfold**
Kommunen har en fersk plan for naturmangfold (2023). Det blir viktig at kunnskapen fra denne planen innarbeides i kommuneplanen.
- **Strandsonen**
Med en kystlinje på 207 km har Asker den lengste kystlinjen av alle kommunene ved Oslofjorden. Byggeforbud i strandsonen og vern av 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag må forankres tydelig i kommuneplanen. Kartlegging av kommunens strandsonereareal må være med som en del av kommunens arealregnskap.
- **Friluftslivets ferdselsårer¹ og kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder**
Miljødirektoratet er i ferd med å lage en ny veileder for evaluering/revidering av friluftslivsområder. Asker kommunes kartlegginger er fra 2017 og 2018. Vi anbefaler at kartleggingen revideres i forbindelse med den nye arealdelen.
- **Hytteutbygging**
Asker Kommune har mer enn 4000 fritidsboliger. Det er bra at kommunen vil se på utviklingen av dette. Vi anbefaler kommunen å få en oversikt over hva som allerede finnes av tomtereserver og fortettpotensiale i eksisterende hytteområder.
- **Planvask**
Det er bra at kommunen skal prioritere en opprydning av gamle planer som ikke passer dagens mål.

3. Bestemmelser i kommuneplanens arealdel

I planforslaget står det at kommunen skal gjøre nødvendige justeringer i plankart, bestemmelser og retningslinjer.

Asker kommune har flere gode bestemmelser for natur og friluftsliv i gjeldende kommuneplan, og **vi ber om at disse ikke reduseres.**

¹ [Prosjektet friluftslivets ferdselsårer, Miljødirektoratet](#)

Arbeidet med den nye kommuneplanens bestemmelser i arealdelen er kanskje ikke påbegynt, men vi tillater oss å komme tidlig inn i prosessen ved å komme med **forslag til bestemmelser** som vil ivareta naturverdier og fremme friluftsliv for allmennheten i kommunen.

Intensjonen med bestemmelsene er viktigere enn formuleringen/ordlyden når vi foreslår følgende bestemmelser som eventuelt kan omskrives for å tilpasses andre lover og krav kommunen er pålagt:

Naturmangfold

Som minimum skal Miljødirektoratets Naturbase brukes som informasjonsgrunnlag i vurderingen av naturverdier. I tillegg skal også lokale databaser og kunnskapsmiljøer legges til grunn for beslutningen. [\(Ref. KPA § 4.12 Indre Østfold kommune\)](#)

Ved utarbeidelse av reguleringsplaner for framtidige områder for bebyggelse og anlegg skal viktige naturkvaliteter kartlegges og søkes sikret som arealformål grønnstruktur, og/eller med angivelse av hensynssone. Viktige trær og vegetasjonsområder skal avmerkes i nye reguleringsplaner og beskyttes i bygge- og anleggsfasen. [\(Ref. KPA § 8.1 Ullensaker kommune\)](#)

Ved registrering av fremmede arter i planområdet, skal metode for bekjempelse av disse artene beskrives i reguleringsplanen og evt. fremgå av reguleringsbestemmelsene. [\(Ref. KPA § 8.1 Ullensaker kommune\)](#)

Ved beplantning av uteareal og grønnstruktur skal det tilrettelegges i størst mulig grad for pollinerende insekter, med innslag av vekster som er gode bie- og humleplanter. Det skal ikke innføres eller spres uønskede eller fremmede arter ved opparbeiding og beplantning av areal. [\(Ref. KPA § 8.1 Ullensaker kommune\)](#)

Viktig natur som myrområder, slåtteeenger og naturbeitemark, særlig sukkertareskog (sterkt truet) og andre rødlista naturtyper på land og i sjø bør ivaretas og skjermes mot inngrep (Jf. rødlisten for naturtyper, Artsdatabanken). [\(Ref. KPA 1.7 Stavanger kommune\)](#)

Prinsippene fra «tiltakshierarkiet» om å unngå, avbøte, redusere eller kompensere bør følges. Tiltak tilpasses slik at en i størst mulig grad unngår å forringe naturverdier. Ved større utbygginger bør det vurderes krav om erstatning og kompensasjon av naturverdier som forringes/ødelegges. [\(Ref. KPA 1.7 Stavanger kommune\)](#)

Myr og karbonrike arealer

§ Nedbygging og inngrep i myr tillates ikke ved regulering eller ved tiltak. Ved regulering skal myr avsettes til grønnstruktur. Ved gjennomføring av tiltak og utbygging skal det brukes torvfri jord. Fjerning av skog i forbindelse med tiltak, jf. pbl. § 20-1 og utbygging skal i størst mulig grad unngås. Redegjørelse for hvordan tiltaket vil påvirke viktige karbonlager som myr og skog skal inngå i forslag til reguleringsplan ved 1. gangsbehandling, jf. § 1-14.4. [\(Ref. 1-14.5 Lillestrøm kommune\)](#)

Myr er viktig for biologisk mangfold, klimatilpasning og som karbonlager. Fjerning av skog bør kun gjøres dersom det er tungtveiende grunner for dette. Utbygging må da skje på en måte som minimerer omfanget av avskogingen. [\(Ref. 1-14.5 Lillestrøm kommune\)](#)

Grønnstruktur og blågrønne traseer

Sammenhengende grønne korridorer og grøntdrag (uavhengig av formål) i byggesonen, inkl. forbindelser til overordnede friluftsområder, skal sikres og videreutvikles. Grønne korridorer og

grøntdrag ivaretar både landskap, økologiske sammenhenger og ferdselsårer. Gatetrær og alléer langs veier og stier sikres gjennom reguleringsplan.

FNF Oslo og Akershus mener at gatetrær og alléer sikres gjennom reguleringsplan også bør gjelde langs vassdrag.

Arealnøytralitet

Prinsippet om arealnøytralitet gjelder hele kommunen. Med arealnøytralitet menes å gjenbruke og fortette områder som allerede er utbygd, fremfor å bygge ned landbruksarealer og natur.

Med natur menes hovedøkosystemene skog, våtmark, vassdrag, naturlig åpne områder i lavlandet og semi-naturlig mark, med underliggende naturtyper. Forringet natur, eksempelvis drenert myr, regnes også som natur. Det samme gjelder naturpregede friluft- og grøntområder, eksempelvis parker, hundremeterskoger og urbane grøntkorridorer.

[\(Ref. KPA § 16.6 Nordre Follo kommune\)](#)

Prinsippet om arealnøytralitet for naturverdier bør legges til grunn og dokumenteres i planleggingen.

[\(Ref. KPA 1.7 Stavanger kommune\)](#)

Økologisk kompensasjon

Når en reguleringsplan tillater at natur eller et områdes økologiske funksjon går tapt i strid med prinsippet i § 16.6 Arealnøytralitet, skal tiltakshaver yte en økologisk kompensasjon for tapet tiltaket medfører. Økologisk kompensasjon fastsettes av kommunen, og ytes enten som erstatningsareal eller som et økonomisk bidrag til restaureringsprosjekter.

[\(Ref. KPA § 18.4 Nordre Follo kommune\)](#)

Klima og energi

Utslipp av klimagasser skal utredes ved utarbeidelse av reguleringsplan (klimagassregnskap), jf. plan- og bygningsloven § 11-9 første ledd nr. 8, for følgende tiltak:

- a. nybygg større enn 1000 m² BRA
- b. større anleggsprosjekter for bygging av vei, bruer, gang og sykkelsti, og etablering av ledningsnett for vann- og avløp som innebærer inngrep i terreng

[\(Ref. KPA § 4.2 Færder kommune\)](#)

Strandsonen

Tiltak skal ikke være til hinder for allmennhetens bruk og/eller ferdsel, eller være dominerende i landskapet, verken sett fra sjø eller land. Tiltaket må ikke få silhuettvirkning eller skade naturmangfoldet. [\(Ref. KPA § 2.1.4 Tønsberg kommune\)](#)

Ny bebyggelse skal søkes plassert så langt unna sjøen som mulig, og utvidelse av eksisterende bygninger skal fortrinnsvis skje i retning bort fra sjøen.

[\(Ref. KPA § 2.1.4 Tønsberg kommune\)](#)

Utbygging av veier, annen infrastruktur og tomteopparbeiding skal skje bak byggegrensen og plasseres slik at inngrep og ulemper blir minst mulig. Samlet sett skal det legges vekt på løsninger som kan bedre eksisterende situasjon i forhold til landskap og allmenn tilgang til sjø. [\(Ref. KPA § 2.1.4 Tønsberg kommune\)](#)

Forbindelser til ytre friluftsområder, strand og sjø skal opprettholdes og videreutvikles.
([Ref. KPA § 2.1.4 Tønsberg kommune](#))

Stier, gangforbindelser og tilgang til friluftsområder

Stinettet er en del av et godt kommunikasjonssystem og må ivaretas og videreutvikles. Ved planlegging etter loven skal hensynet til eksisterende gangforbindelser, stier og snarveier ivaretas. Tilgjengeligheten til viktige friluftsområder og lekeplasser skal ivaretas. Ved tiltak som berører gang- og sykkelveier skal trafiksikkerhetsplanen legges til grunn. ([Ref. KPA § 1.13.3 Holmestrand kommune](#))

I nye byggeområder skal det, jf. plan- og bygningsloven § 11-9 nr. 6, tilstrebes at alle boliger har friområder maksimalt 500 meter til friområde på minimum 20 dekar, eller til nærmeste tursti/turvei som leder til slikt område. ([Ref. Miljødepartementets veileder](#))

4. Andre anbefalinger

Arealinnspill: Natur- og friluftslivsområder som må bevares

Vi vil anbefale kommunen om å gå gjennom kartleggingen av **friluftslivsområder** og foreslå å endre alle områder som er klassifisert som A- områder i 100-metersbeltet til grønnstruktur. Dette gjelder både **strandsonen** og 100-meters beltet til vann og vassdrag.

På samme måte anbefaler vi kommunen å se til den pågående kartleggingen av **naturmangfold** og selv foreslå arealbruksendringer til grønnstruktur, naturområder for de mest verdifulle områdene.

Vi anbefaler også at områder med kjente forekomster med **ålegress og viktige bløtbunnsområder** endres til arealformål natur i sjø.

Medvirkning

Det er positivt at det skal utarbeides en egen medvirkningsplan. Medvirkningsplanen skal bl.a. «... gi mulighet for innspill i de ulike fasene av planprosessen.» **Vi anbefaler at innspill byttes ut med aktiv deltagelse.**

Planforslaget inneholder fire punkter som skal sikre informasjon og medvirkning i planprosessen (s. 8). Siste punktene refererer til paraplyorganisasjoner. Ikke alle frivillige organisasjoner i Asker er medlemmer i en paraplyorganisasjon, for eksempel Asker Elveforum og Asker Turlag.

Vi foreslår at siste punkt endres til: *Møter med eldreråd, ungdomsråd og rådet for personer med nedsatt funksjonsevne, samt råd og, paraplyorganisasjoner, frivillige organisasjoner og innbyggere generelt.*

Lange nok høringsfrister på kommuneplanen. Uttalelser skal i mange frivillige organisasjoner behandles som styrevedtak. Man må gi nok tid lokalt for frivillige i organisasjonene til å sette seg inn i planen, skrive et forslag til uttalelse og til å behandle dette i styrene. Vi mener derfor at kommuneplanen bør ha en frist på minimum to måneder, fratrukket eventuelle ferieuker ifølge skoleruta som for eksempel sommerferie, jul og nyttår.

Rådgivende utvalg eller referansegruppe for natur- og friluftsliv. Vi ber kommunen om å opprette et rådgivende utvalg eller en referansegruppe for frivillige organisasjoner med kunnskap om natur og friluftsliv i kommunen. Denne gruppen bør involveres gjennom hele prosessen med kommuneplanen og inviteres inn før førstegangsbehandling av både samfunnsdelen og arealdelen.

Vennlig hilsen

Forum for Natur og Friluftsliv Oslo og Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker
Koordinator
FNF Oslo og Akershus